

listnjene iz „Vrtea“) so izborne, otroškemu duhu do cela primerne in razumne. Jezik teče gladko, saj ga ima malokdo takó v oblasti, kakor Funtek. Reči smemo, da jih bode mladina zelo rada brala in se jih tudi na pamet učila ter jih morda pri svojih igrah uporabljala. (Vesela godba; Vojaki; Pózor, četa!) „Ne vemo pa, kateri izmed pesmij bi dali prednost. Lep je „Angelj varuh“, še lepši „Oltar“, krasen „Pastirček“, „Dan“ . . . Kratko rečeno: Knjižnica za mladino prinašaj takó¹⁾ berilo in pridobila si bode mnogo čitateljev in naročnikov. To ji od srca želimo!

G.

Pomladni glasi posvečeni slovenski mladini. Uredil in založil Francišek Finžgar. V Ljubljani, 1895. Tiskala katoliška tiskarna. 5 zvezek. Cena trdo vezanemu izvodu 35 novcev, broširanemu 25 novcev. Po pošti 5 novcev več. Število mladini namenjenih spisov se zadnji čas v nas precej hitro množi, a žal, da kvalitativno ni vse tako kakor bi moralo biti. Ta snopič „Pomladnih glasov“ nas je pa zelo oveselil, kajti odlikuje se tako po vsebini kakor po obliki, zato priporočamo „Pomladne glase“ roditeljem in mladinoľjubom prav toplo. Razven prvega dobiti so še vsi ostali zvezki. Naročuje se lahko tudi v semenišču pri semenškem duhovniku, č. g. Fr. Finžgarju.

Wolf-Pletersnikovega slovarja je izšel 18. sešitek ter prinaša gradivo od besede „sédmič“ do „spisnica.“

„Jugoslavjanski Stenograf i Glasnik“. Št. 3 ima to-le vsebino: Hrvatski salon; Tehnika in kultura; Plovdiv; Kulturno zgodovinske novine; Raznoterosti; Dimitrije Bođi; Armijata i stenografijata; O početku i razvitku stenografije u Hrvatskoj; Kameralna stenografija; O pisalnih strojih; Stenografičeskoto buro; Stenografičeskata statistika; Stenografske novine; Iz drugih dežel; Književnost; „Stenograf“ ima jako raznovrstno vsebino. Ilustracije so krasne.

Domu in ljubezni. Besede E. Gangl-ove. Za moški zbor in tenor solo uglasbil ter pevskeemu zboru »Glasbene Matice« poklonil Anton Nedvéd. Cena: partitura s štirimi glasovi á 60 kr., posamezni glasovi á 5 kr. Dobiva se pri skladatelji, Knežji dvorec, II. nadstr. Vsako pomnoževanje je po zakonu prepovedano. V Ljubljani, 1895. Založil skladatelj. — Tisek R. Miličeve tiskarne. To je najnovejše delo našega nevtrudljivega skladatelja. Ime Nedvédevo nam je najboljši porok, da je skladba izborna, zato jo prijateljem slovenske pesmi najtopleje priporočamo, tembolj, ker je delo skladatelj sam založil in je cena res zelo nizka.

Naši dopisi.

Iz Leskovca. Že več let zaporedoma spominjala se je naše revne šolske mladine visokorodna gospa grofinja Ana Auersperg, ter obdarovala po več revnih otrok s toplo zimsko obleko. Pretečeno jesen pa se je preselila blaga dobrotnica s svojo spoštovano obitelji na Dunaj. Stariši revnih otrok, kateri so se bili take podpore hitro privadili, oglašali so se pri šolskem voditeljstvu in prosili, da jih isto priporoči blagi dobrotnici. Pa odhajali so žalostni, ker so zvedli, da je dobrodelna gospa ostavila naš kraj in da se od nje letos ni nadejati podpore. Našli pa smo, hvalo Bogu, družega dobrotnika v osebi našega visokochastitega gospoda dekana dr. J. Sterbenca. Visokodušno se je letos pa on spomnil revne naše mladine ter dal napraviti 15 učencem novo obleko. Lahko si misli vsakdo, kako ponosno so skakljali dečki, ko so se prelevili od nog do glave ter zamenili svoje stare capice za lepo novo obleko, vsaki proti svojemu domu. Hvala Vam torej lepa, blagodušni gospod podpiratelj naše revne šolske mladine. Bog Vam povrni stoterno, kar ste storili našim revčekom, kateri so prevelicega veselja prevzeti skoro gotovo še pozabili

¹⁾ Pri oceni takega berila, oziroma jezika, so gotovo vsi kritiki in „kritikuši“ jednega mnenja in nihče nima prilike „izjavljati se na vsa usta“, o sposobnosti pisateljevi in kritikovi, oziroma „kritikuševi“. *Uredništvo.*

zahvaliti se Vam, zato storim to jaz v njihovem imenu. Pa še druge hvale sem Vam dolžan. Ker sem že začel zahvaljevati Vas, naj izrečem na tem mestu še zahvalo za vse šolskemu voditeljstvu, oziroma šolskeje knjižnici podarjene časopise, osobito za „Kmetovalca in Dom in Svet“, katera čedno vezana že krasita našo šolsko knjižnico. Še ni konec moje hvale. Slavno društvo „Narodne šole“ pošilja nam že več let za letni donesek 10 gl. blaga v mnogo višji vrednosti. Temu podpornemu društvu pa menim, da najlepšo zahvalo izrečem, ako ga vsem šolskim voditeljstvom in krajnim šolskim svetom najtopleje priporočam. Že iz sebičnih namenov naroči vsako blago tam, kjer ga dobi najbolj po ceni. Ceneje pa ga ni mogoče dobiti nikjer, kakor pri podpornem društvu Narodna Šola. Društvo deluje brez vsacega dobička in si pridobiva tudi vedno več dobrotnikov. Darovi dobrotnikov pridejo v prid le obdarovanim šolam. Podpirajmo tedaj vsaj na ta način dobrodelno društvo, da naročujemo pri njem šolsko blago. Kolikor več naročnikov, toliko več prometa, ker pa je veliko prometa je tudi več dobička in tega bodejo deležne le naše šole. Podpirajmo tedaj krepko društvo „Narodna Šola“! Še nekaj. Pred kratkim prejel sem tudi od gospoda Dragotina Hribarja v Celji nad 8 kg težak zavitek šolskega blaga, katerega ta pošilja naši šoli po naročilu slavne „Posojilnice v Krškem“. Že par let se nas spominja tudi Posojilnica v Krškem. Slava ji! Blago sicer ni najbolje, boljši bi bilo manj, pa to tako kakor se res rabi. Pa podarjenemu konju se ne gleda na zobe. Tedaj lepa hvala, bo vse jedno prav prišlo. Prosim še v bodoče Vaše naklonjenosti in podpore.

—k.

Iz sežanskega okraja. Kakor spomladno solnce vse oživlja in razveseljuje, tako je tukajšnje učiteljstvo vzradostila vest, visokega ministerstva za bogočastje in uk z dné 14. sušca t. l. št. 2046, imenovanja našim nadzornikom g. Mateja Kante-ta nadučitelja — voditelja v Sežani.

V dan 4. aprila ob 1. uri popoldne priredilo je učiteljstvo novoimenovanemu c. kr. nadzorniku slavnosten banket, kojega se je udeležilo 28 učiteljev in 6 učiteljic. Ko se je učiteljstvo sešlo, napotilo se je v šolsko poslopje vabiti novoizvoljenega nadzornika k slavnostnemu banketu. G. nadzornik, presenečen ljubezni svojih tovarišev, se je vabilu zahvaljeval ter se podal v naši sredi k slavnostnemu banketu v Mohorčičevo gostilno.

Med obedom je g. nadučitelj Anton Benigar govoril slavnosten govor, ki je prihajal iz srca in segel v srca. Poudarjal je vrline g. nadzornika že kot učitelja, nadučitelja, učit. zastopnika v okraj. šol. svetu, predsednika učiteljskemu društvu, družbe sv. Cirilo-Metoda in druge. Konečno slavljenca prosil, naj bi nam bil še nadalje pravi prijatelj, svetovalec, podpornik.

G. nadzornik se je ganjen zahvalil govorniku in učiteljstvu za skazano mu dozdanje zaupanje ter povdarjal, da nam hoče biti vedno pravi prijatelj, svetovalec, priporočevalec se učiteljstvu, še nadaljnega odkritosrčnega zaupanja in kolegijalne ljubezni, naglaševaje, da največjo ljubezen mu skaže učiteljstvo, ako bode delovalo v istem smislu kakor do zdaj in še veliko več, s podvojenimi močmi v pravi navdušenosti na polju prosvete v napredek ljudske šole.

Popoldne ob 5. uri je skupščino s svojim prihodom počastil visokorodni g. grof, naš priljubljeni predsednik c. kr. okr. šol. sveta — glavar A. Schaffgotsch. Pozdravil je učiteljstvo, povdarjal, da je in vedno bode gojil ljubezen in spoštovanje do učiteljskega osebja, ki ima imenitno nalogo izobraževati ljudstvo, priporočevaje učiteljstvu, naj vestno spolnuje svojo vzvišeno nalogo v šoli in da zunaj šole dobrohotno pončuje ljudstvo v odstranitev morebitnih nedostatkov.

G. Janko Štrukelj nazdravil je preblagorodnemu c. kr. šol. predsedniku — glavarju, povdarjal, njega ljubezen do šole, naklonjenost do učiteljstva, in zasluge vladarske hiše za razvoj šolstva. Učiteljstvo je navdušeno zaklicalo trikratni Živio in skupno zapelo velečastno cesarsko himno.

Visokorodni g. glavar se je dobrohotno odzval napitnici ter nazdravil g. nadzorniku. G. nadzornik se je zahvalil g. glavarju i. t. d. Glasilo se je še več napitnic ravnopravnih vsebin z burnim odobravanjem, podprtih z Živio-klici.

Ob 6. 1/2 uri poslovil se je od nas naš priljubljeni g. predsednik-glavar, kojemu je učiteljstvo zaklicalo navdušeni trikratni Živijo. Tako smo kraški učitelji v bratski ljubezni slavili našega novoimenovanega nadzornika. O sreče dan! Saj smo momentalno pozabili duhomornih skrbi; o dan veseli, ki so nam ga ustvarile šol. oblasti, ker je iz naše sreče imenovan nadzornik, ki nam je bil 14 let tovariš, prijatelj in stanovski brat, ki je z nami čutil, trpel, veselil — in deloval v šoli in zunaj v versko-naravnem in patrijotičnem smislu v blagor mladine, človeštva in slavo države. A. F.

Vestnik.

Imenovanje. Okrajnimi šolskimi nadzorniki so imenovani: za okraja Postojna in Logatec s sedežem v Postojni nadučitelj Ivan Thuma v Postojni; za okraja Kranj in Radovljica s sedežem v Kranju nadučitelj Jožef Kragel v Tržiču; za okraja okolica Ljubljanska in Kamnik s sedežem v Ljubljani profesor na ljubljanskem učiteljsko Vilibald Zupančič; za okraja Krško in Litija s sedežem v Krškem nadučitelj Fran Gabršek v Krškem; za slovenske in utrakvistične šole v okrajih Novomesto, Črnomelj, Kočevje z začasnim sedežem v Črnomlju nadučitelj Anton Jeršinovič v Črnomlju; za nemške šole v teh okrajih s sedežem v Kočevju gimnazijski ravnatelj Peter Wolsegger; za slovenske in utrakvistične šole v Ljubljani profesor Fran Levec, za nemške šole v Ljubljani, v Krškem, Belišči, Domžalah, Vevčah in Goričah profesor B. Knapitsch.

Stanko Novak †. Minoli teden je umrl gosp. Stanko Novak, učitelj v Adlešičah. N. v m. p.!

Učiteljski konvikt. Posojilnica v Radovljici je darovala „Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani“ 40 K. Živela vrla podpornica ljudskih učiteljev!

Ljudskošolski zakoni in ukazi za Kranjsko so ravnokar izšli v Kleinmayr-ovi knjigotržnici. Več prihodnjic.

Izlet na Šmarno Goro priredi „Slovensko učiteljsko društvo“ v četrtek, dne 18. t. m. Odhod iz Ljubljane opoldne z vlakom.

G. Francšek Praprotnik, brat velezaslužnega Andreja Praprotnika, je imenovan častnim občanom občine v Medvodah za njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil za časa šestnajstletnega službovanja kot učitelj v Preski. (Prav od srca čestitamo vrlému sotrudniku in zaslužnemu boritelju na šolskem polju na tem odlikovanji ter mu želimo, da bi zdrav in vesel mnogo let užival zasluženi pokoj! Ured.)

Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani je podaril preč. gosp. Martin Derčar, župnik v Preski 40 K. Bog povrni blagemu dobrotniku učiteljskih sirot tisočkrat to velikodušno darilo, društvu pa nakloni še mnogo tacihi dobrotnikov!

Slovensko učiteljsko društvo je priredilo letošnjo zimo pet zabavnih večerov. Pri štirih se je predavalo in pelo; jeden pa je bil kot pustna veselica s tombolo in plesom, katerega čisti dobiček je v korist „konvikta“ 140 K donesel. Pri prvih štirih večerih je g. predsednik Andr. Žumer predaval prav temeljito in zanimivo o „Lvovski razstavi“. Nadalje sta predavala g. Fr. Črnogaj trikrat in g. E. Gangl jedenkrat. — Zanimanje za društvene večere se je letos med učiteljstvom precej povzdignilo, kar je dokazal vedno prav obilen obisk. Počastilo nas je tudi več šolskih prijateljev, med njimi gg.: deželni šolski nadzornik J. Šuman, mestni župan P. Grasselli, direktor pripravnice J. Hubad, okr. nadzornik prof. Fr. Levec, deželni poslanci Ivan Hribar, Feliks Stegnar, dr. Ivan Tavčar, več gg. profesorjev srednjih šol, obilo zunanjih tovarišev in še mnogo družih. Tudi nekatere gđine tovarišice smo zopet videli. V pomladanskem in poletnem času se bodo prirejali manjši izleti, katerim želimo le lepega vremena in obilne udeležbe.

Šolski vrti na Kranjskem. Kakor povzamemo statističnim izkazom c. kr. deželnega šolskega sveta, bilo je koncem pretečenega šolskega leta na Kranjskem 213 šolskih vrtov in 175 sadnih drevesnic. V 162. javnih ljudskih šolah poučevalo se je o sadjarstvu in v 97. šolah o kmetijstvu. Posamezne stroke kmetijstva, o katerih se je poučevalo, so te-le: poljedelstvo, čebelarstvo, cvetličarstvo, gnojenje, zelenjadarstvo, trtoreja, živinoreja,